

6/1/2009 L'ENTREVISTA AMB JUDIT MARTÍN, PALLASSA D'HOSPITAL

Judit Martín, pallassa d'hospital: "Aconseguim que els nens s'adormin rient"

És actriu a la nit i clown improvisadora als matins, quan porta bata blanca o pijama verd de quiròfan i es posa un nas vermell per mirar de guanyar-se els nens hospitalitzats.

Foto: FERRAN NADEU

MÉS INFORMACIÓ

[Un llibre recull les vivències dels voluntaris i dels petits pacients de Sant Joan de Déu](#)

ÀNGELS GALLARDO

--¿És imprescindible aquest nas vermell?

--És la identificació més clara d'un pallasso. La màscara més petita del món, suficient per canviar la percepció d'una persona. Funciona fins i tot amb nens que no han vist mai un pallasso. És el nas dels gossos, i dels animals als dibuixos animats. El nas rodó i vermell ens converteix en un reclam que inspira la simpatia, tendresa i innocència d'un animal.

--¿Què es proposa, quan entra a l'habitació d'un hospital infantil?

--Fer que, durant uns minuts, el nen que està ingressat obli el dolor i donar-li algun recurs perquè, quan es quedi sol, pugui repetir mentalment l'escena. El meu objectiu prioritari no és distreure'l, sinó deixar-li un univers propi, fet amb els objectes que l'envolten, perquè es construeixi un món màgic. Hi ha nens que es passen mesos a la mateixa habitació, veient la mateixa paret.

--¿Un univers diferent de l'hospital?

--És clar. Si hem estat conduint, perquè el llit s'ha convertit en un cotxe, podrà repetir el viatge. El pal del sèrum i els tubs de la sonda tornaran a ser una moto o recuperaran els ulls i seran una vegada més un personatge amb el qual poden parlar. La tauleta serà voladora, i tota l'habitació es transformarà en una platja, o en un bosc. Es tracta de deixar-li alguna cosa perquè ell pugui tornar-hi quan estigui sol.

--¿Sap com és cada nen?

--Abans de visitar-los a les plantes, o als quiròfans, tots els pallassos ens reunim amb les infermeres. Elles ens donen les dades importants dels malalts: edat, nom, patologia i peculiaritats físiques o psíquiques: si és sord, cec o té alguna altra deficiència, si li falta una mà o una cama, si ha sigut maltractat... Amb això, comencem.

--¿Amb un nen que ha patit una mutilació poden fer bromes?

--Sí, podem fer-hi bromes. Si el *clown* estableix un bon contacte amb el nen, no hi ha fronteres. Ha de sorgir del joc, i hi ha vegades en què la història que estableixes amb ell t'hi porta. Si ha perdut una mà, el meu objectiu no serà parlar de la mutilació, però és possible que el mateix nen et plantegi una cosa que al·ludeixi a la seva mà perduda, i el que no farà és ignorar-ho. Al contrari.

--¿Li ha passat?

--Vaig estar veient durant moltes setmanes un nen de 14 anys que havia perdut les dues cames perquè el va atropellar un tren. Quan vaig arribar, ja havia passat el procés inicial però estava depressiu i commocionat. Poc després, ell mateix proposava les bromes: el nostre joc mutu consistia a fer-me afanyar perquè li portés unes noves cames amb molles, o de disseny Nike. Cada setmana, em demanava models d'extremitats diferents. Jo, per descomptat, el vaig seguir en la història.

--¿Tot depèn de l'edat?

--És superimportant. De 2 a 3 anys és una edat conflictiva: els fa por tot el que és estrany i s'espanten

quan ens veuen. Per evitar-ho, preparem l'ambient des de fora. Amb els de 7 a 10 anys, en canvi, podem entrar amb una energia bestial: gairebé tot està permès. Convertim els dos llits de l'habitació en vaixells pirates que entren en guerra.

--¿I amb els adolescents?

--Són els més difícils. Molts són malalts de càncer i senten molta ràbia per patir una cosa que els impedeix fer una vida normal i que té un tractament que els canvia l'aspecte físic. Estan en una edat en què ja no volen coses de criatures, incloent-hi els *clowns*, però resulta que estan en un hospital infantil. Tampoc són ben bé adults. Estan molt tancats en el seu món. Se senten malament només de veure'ns.

--¿I què fan?

--Primer de tot, un contacte visual. Valorem com està l'habitació, quina energia hi ha. L'experiència t'ensenya que, en el fons, estan desitjant sortir del seu espiral de dolor. Volen passar de la seva història. Jo els parlo de les seves coses: que si m'he comprat una PSP (Play Station Portable), i els hi ensenyo: és una llibreteta. Si no entren en el que proposem, el meu company pallasso i jo fem un càsting per a *Operación Triunfo*. Si ell vol, s'hi enganxa.

--¿I si estan a punt d'entrar al quiròfan?

--Anem amb ells fins a la sala on els posen el pijama d'operacions, on ja no entra la família. Els expliquem què veuran, temptejant què és el que ja saben per no descriure més del que els seus pares volen que sàpiguen. Els advertim que veuran moltes tortugues Ninja --sanitaris amb pijama verd-- i que entraran en una nau espacial on hauran d'inflar un globus perquè s'elevi --l'anestèsia--. Normalment, aconseguim que no plorin, o que s'adormin rient.

--¿Quins efectes té això?

--Està demostradíssim que si el nen entra tranquil al quiròfan necessita menys dosi d'anestèsia, de manera que es despertarà abans, i el postoperatori serà més ràpid. Al despertar, serem allà. La majoria, ens reben amb un somriure. És una de les feines més agraïdes del món.

<p>PARTICIPACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compartir - ¿Què són aquests serveis? 	<p>EINES</p> <p>Sigues el primer a conèixer aquesta notícia amb l'aplicació ÚLTIMA HORA</p> <p>Rep El PERIODICO al teu correu amb el Butlletí de titulars.</p> <p>Rep les alertes per sms al teu mòbil.</p>
--	---